

ARTHUR
retro

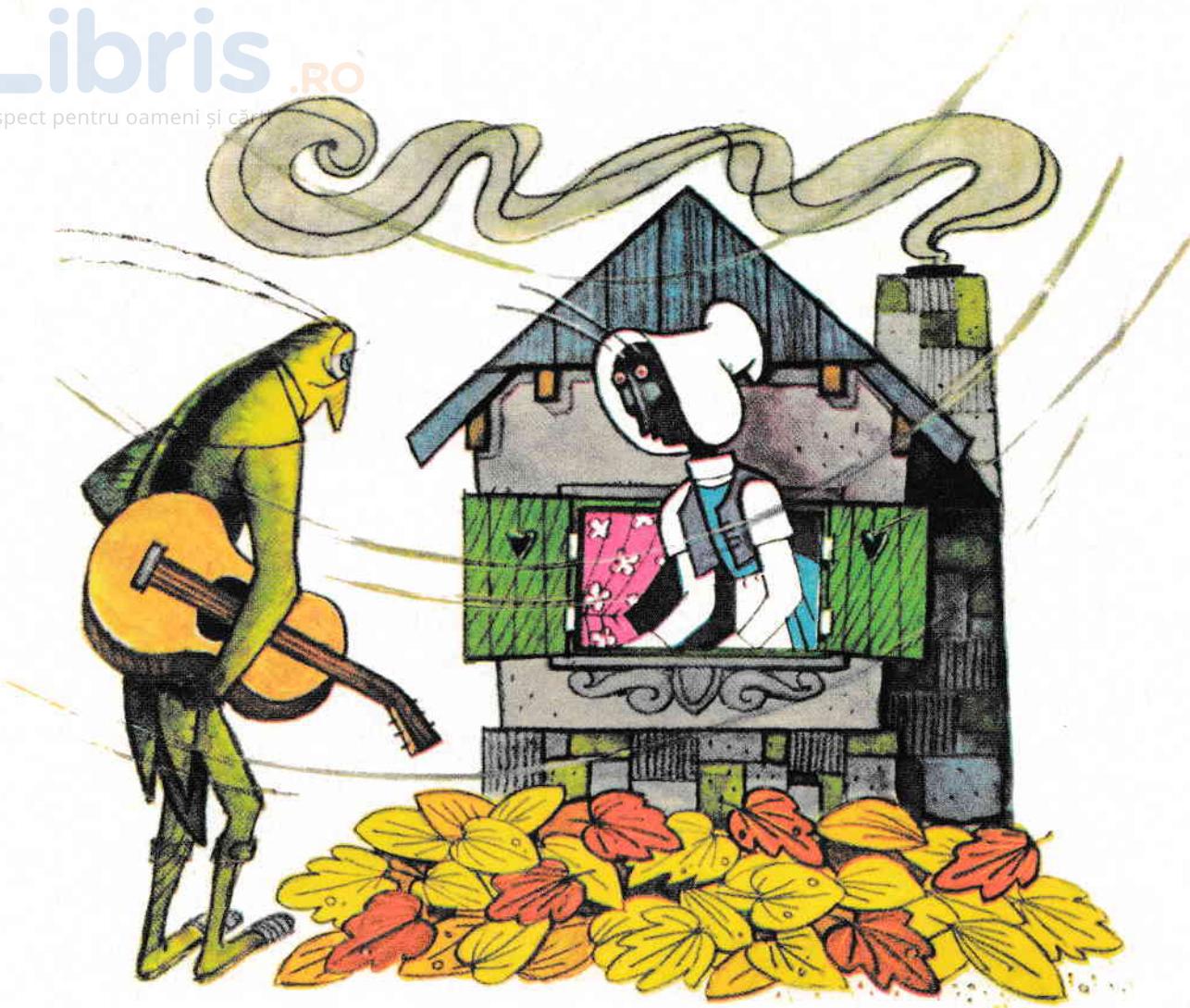
LA FONTAINE

FABULE

Traducere din limba franceză
de **AUREL TITA**

•
Ilustrații de
EUGEN TARU

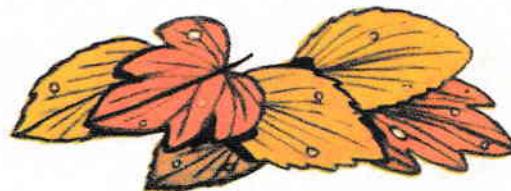
<i>Greierele și Furnica</i>	5
<i>Corbul și Vulpea</i>	6
<i>Broasca și Boul</i>	8
<i>Lupul și Câinele</i>	8
<i>Dreptatea Leului</i>	10
<i>Rândunica și Vrăbiile</i>	12
<i>Șoarecele de la târg și Șoarecele de la țară</i>	15
<i>Lupul și Mielul</i>	17
<i>Vulpea și Barza</i>	18
<i>Sfatul Sobolanilor</i>	20
<i>Stejarul și Trestia</i>	22
<i>Cocoșul și Perla</i>	23
<i>Moartea și Tăietorul de lemn</i>	24
<i>Pâra Lupului</i>	25
<i>Băiatul și învățătorul</i>	26
<i>Taurii și Broaștele</i>	28
<i>Leul și Tăunul</i>	29
<i>Vraciul care pică-n iaz</i>	32
<i>Leul și Șoricelul</i>	34
<i>Iepurele și Broaștele</i>	36
<i>Cocoșul și Vulpea</i>	38
<i>Porumbelul și Furnica</i>	40
<i>Pățania Corbului care voia să imite un Vultur</i>	40
<i>Testamentul lămurit de Esop</i>	42
<i>Lupul devenit Cioban</i>	46

GREIERELE ȘI FURNICA

Petrecuse cu chitara
Toată vara.
Însă iată că-ntr-o zi,
când vifornița porni,
Greierele se trezi
fără muscă, fără râmă,
fără umbră de fărâmă.
Ce să facă?... Hai să ceară
la Furnică, până la vară,
niscai boabe de secară.

— Pe cuvânt de lighioană
voi plăti cinstit, cucoană,
cu dobânzi, cu tot ce vrei!...
Dar Furnica, harnică,
are un ponos al ei:
nu-i din fire darnică
și-i răspunse cam răstit:
— Astă-vară ce-ai păzit?...
— Dacă nu e cu bănat,
zi și noapte am cântat
pentru mine, pentru toți...
— Joacă astăzi, dacă poți!

CORBUL ȘI VULPEA

Jupânul Corb, pe-o creangă cocoțat,
ținea în clonț un boț de caș furat.

Ademenită-ndată de miros,
cumătra-i spuse pe un ton mieros:
— Să ne trăiți mulți ani, Măria Voastră,
că sunteți, zău, ca din cutie scos!
Iar de-ați avea și glasul mlădios
pe cât v-arată penele frumos,
ați fi curat o Pasare Măiastră!
Ca să-și arate vocea, pe gânduri nu mai șade.
Deschide pliscul. Prada cade.
Și Vulpea, înghițind-o, îl dăscălește: — Bade,
lingușitorii – nu știai, se pare –
trăiesc pe seama cui le dă crezare...
Dar lecția aceasta, pe care o-nvățași,
e mai de preț ca boțul tău de caș!...
Năuc de ciudă, Corbul juratu-s-a cumplit
că n-o să se mai lase vreodată păcălit.

Văzând pe pajiste un Bou
voinic, o Broască oarecare
— cam de mărimea unui ou —
se opintea s-ajungă și ea cât el de mare.
— Suratelor, le spuse, luându-și-l model,
mai am, mai am, mai am nițel s-ajung cât el?
— Mai ai!... — Și-acum?... — Tot ai!...
— Mai sunt departe?...
— Ești, surioară dragă, tot pitică...
S-a mai umflat o dată, pe viață și pe moarte,
și a plesnit ca o băsică.

Au câți, cuprinși adesea de chinurile grijii
de-a fi mai breji, nu-și ies și azi din minti?
Nu țin să aibă soli atâția prinți?
Burghezii-și fac palate. Vor paji mai toți marchijii...

LUPUL ȘI CÂINELE

Un Lup lihnit și slab să-i numeri oasele
— atât păzeau de bine câinii casele —
s-a întâlnit cu un Dulău vânjos,
lucios și gras și strașnic de frumos,
prin nu știu ce adânci pustietăți.
De-ar mai fi fost și-atunci ca-n alte dăți,
nu slab și prăpădit, cu burta suptă,
o, cum l-ar fi făcut pe loc bucăți!
Dar trebuia să se măsoare-n luptă
și, c-un Dulău ca el, cât o huidumă,
o-ncăierare n-ar fi fost o glumă...

Deci, Lupul, prefăcut, îi dă binețe,
făcându-și rost de vorbă cu blândețe
și lăudându-l că arată bine.

— Și dumneata poți să ajungi ca mine,
îi spuse el. În codru-i tare greu
și trebuie întruna să te lupți.

Mai bine lasă codrul, dragul meu,
și hai cu mine-n voie să te-nfrupți!

— Dar, îl întreabă Lupul, ce-ar trebui să fac,
să pot nădăjdui aceeași soartă?

— Să-i faci mereu stăpânului pe plac
și să alungi milogii de la poartă,
păzind ograda bine de jigăni,

cam asta-i tot... Iar el și cei din casă
îți dau cu drag fărâme de la masă
și chiar și oase de la orătăni,
iar uneori, să știi, te și răsfată...
Visând și el o astfel de viață,
înduioșat, mai că-i venea să plângă.
Dar, cum mergeau aşa, vorbind, pe drum,
zări la gâtul câinelui o dungă.
— Ce-i asta, vere?... — Nu-i nimic... — Ei, cum?
— E urma de la zgardă sau rosătura ei...
— Te țin legat în lanț, lângă poiata,
și nu alergi mereu pe unde vrei?...
— Da, vezi, se mai întâmplă câteodată;
dar nu-i nimic... — Mulțam de-așa ospete!
E rău flămând, dar tot îmi văd de drum...
O luă la sănătoasa, uitând și de binețe,
Și poate că mai fuge și acum...

DREPTATEA LEULUI¹

Pe vremuri, Capra, Oaia și surioara Juncă
s-au însotit cu Leul – un staroste trufaș –
în obște, la câștiguri și pagube, părtași.
Și Capra, mi se pare, tot iscindind prin luncă,
avu noroc în lațuri un Cerb frumos să vadă
și le trimise vorbă, să-i cheme la-nfruptare.
Veniră toți. Și Leul îi socoti pe gheare
și împărți în patru, pe loc, întreaga pradă.

¹ Titlul original: *La génisse, la chèvre et la brebis, en société avec le lion (Juncana, capra și oaia întovărășite cu leul)*.

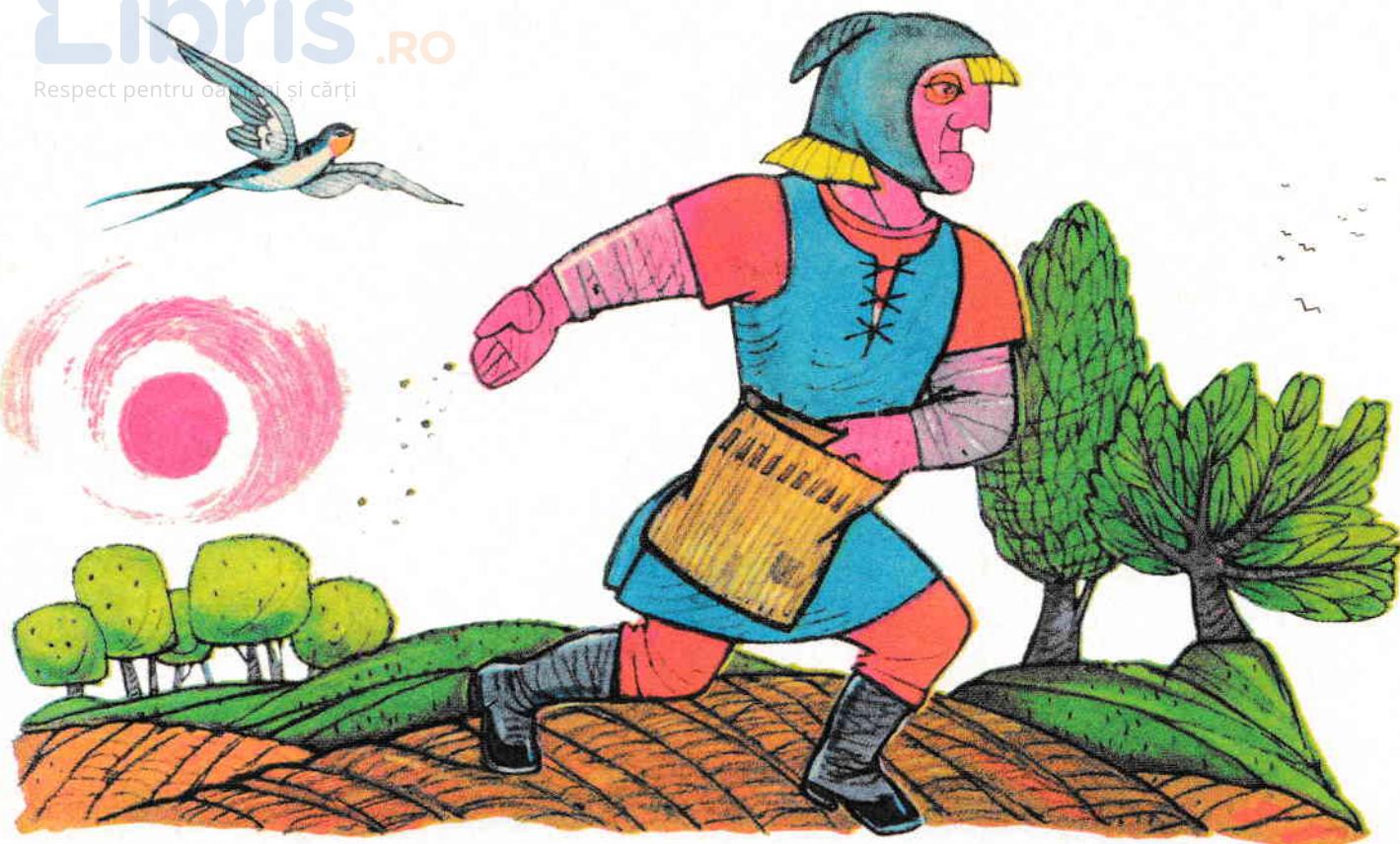
— Întâia parte – nu e de mirare –
pe drept cuvânt se cade s-o iau eu,
ca Leu!

A doua – îmi închipui că știe fiecare –
e dreptul meu
ca dintre toți mai tare.

A treia îmi revine, ca mai viteaz, firește.
Iar dacă de ciosvârta a patra îndrăznește
să se atingă unul, cum, necum –
întâi am să-l sugrum!

RÂNDUNICA ȘI VRĂBIILE

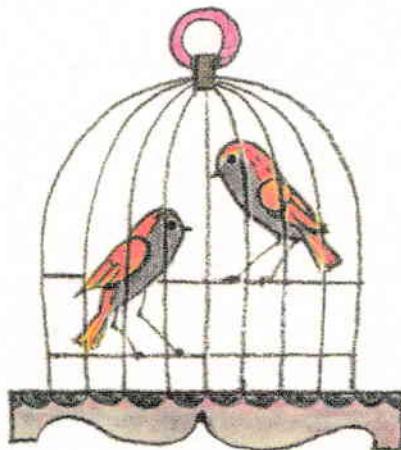
O Rândunică-n zborurile sale
aflase multe. Cine umblă-n viață,
văzând atâtea, poate da povăță,
cum veți vedea îndată mai de vale.
Și Rândunica noastră din poveste
din vreme da năierilor de veste
când vreo furtună se-njheba-ntr-un nor.
Ci, într-o zi, văzând de sus, din zbor,
că un țăran trudea, din zori, de zor,
să semene sămânță de cânepă-n ogor,
le spuse vrăbiuțelor cu dragoste:
— Iubitelor, vă paște-o mare pacoste.
Amar vă plâng!... Eu una am să plec
departe de primejdii viața să-mi petrec.
Vedeți voi mâna aia ce tot zvâcnește-n vânt?
Curând, din ce azvârle în reavănu pământ,
– sămânță blestemată, diavolească —
tot soiul de ochețe și lațuri au să crească:
ori temniță, ori moarte pentru voi...
Feriți-vă – nu-i timp de vorbă –

de colivie sau de ciorbă,
mâncăți semințele mai iute!
Dar vrăbiuțele-ncrezute,
având, pe cele câmpuri, grăunțe foarte multe,
au luat-o chiar în râs, în loc s-asculte.
Când cânepa pe brazde și-ntinse lanul verde
ademenind privirile,
le spuse Rândunica: — Dați zor și-i smulgeți firele,
c-altmintrelea vor crește mereu și vă vor pierde!
— Taci, cobe vestitoare de rele! — i-au răspuns.
Frumoasă meserie ne dai!... De-am fi de-ajuns,
am smulge-o, poate, cât mai este crudă;
dar vezi că-i tare multă și cere mare trudă...
Și și-au văzut de treburi, în lung și-n lat, pe șes.
Când cânepa ajunse la vremea de cules,
le spuse iar: — E timpul, acum, să luați aminte,
fiind cu ochii-n patru de astăzi înainte,
că terminând plugarii cu munca, au să-ntindă
ochețe, lațuri, plase, în cursă să vă prindă.

Nu mai zburați încoaace și-ncolo: stați acasă,
să nu cădeți în plasă.
Nepribegind ca Rața, Cocorii și Becața,
să vă feriți, departe, pe țărmuri calde, viața,
trecând peste deșerturi și peste-atâtea mări,
ca noi, spre alte zări,
pitiți-vă prin scorburi, prin gropi, prin văgăuni...
Păcat de-așa povețe stricate pe nebuni!
Sătule de indemnuri și gureșe, mai gureșe
decât se dovediră troienii altădată
când ii mustra Casandra¹, nespus de-ngrijorată,
în iureșe
de gloată-nfometată,
s-au năpustit în lațuri de îndată
și au pățit, ca dânsii, ce meritau să pată:
ajunseră-n sclavie
închise-n colivie...

Doar unora de-ai noștri de le mai dăm crezare,
iar în năpastă credem când nu mai e scăpare.

¹ Casandra, fiica lui Priam, înzestrată cu darul prorocirii, fusese osândită de Apolo, căruia ii respinsese dragostea, să nu fie crezută niciodată. De pildă, când a prezis căderea Troiei, n-a crezut-o nimeni.